

คู่มือการดำเนินงานแปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ

แปลงใหญ่ ปี 2563 หมายถึง

- แปลงใหญ่ที่เริ่มดำเนินการในปี 2563 โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation: COO)

แปลงใหญ่ ปี 2564 หมายถึง

- แปลงใหญ่ที่เริ่มดำเนินการในปี 2564 โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation: COO)

เงื่อนไขในการเข้าร่วมโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ไม้ดอกไม้ประดับ มีดังนี้

1) เกษตรกรสมัครใจรวมกลุ่ม เข้าร่วมดำเนินการโดยเป็นการรวมแปลงผลิตสินค้าไม้ดอกไม้ประดับ ซึ่งอาจจะเป็นการผลิตชนิดพืชเดียวกัน หรือต่างชนิดกัน แปลงไม่จำเป็นต้องอยู่ติดกันเป็นผืนเดียว แต่ควรอยู่ภายในชุมชนที่ใกล้เคียงกัน

2) จำนวนเกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า 30 ราย ต่อแปลง หรือมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 300 ไร่

กิจกรรม ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. แปลงใหญ่ปี 2564 แปลงปีที่ 2

1) การจัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลง จัดทำแผนธุรกิจ และปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ประเมินผลและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่างๆ เช่น ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพมาตรฐาน การตลาด เป็นต้น โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ รวมทั้งทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม ตลอดถึงการบันทึกข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th โดยสมาชิกสามารถปรับเปลี่ยน หรือเพิ่มจำนวนได้ โดยไม่กระทบต่อจำนวนสมาชิกขั้นต่ำ 30 ราย หรือมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 300 ไร่

2) การถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด เพื่อให้คุณภาพของสินค้าเป็นที่ยอมรับมากขึ้น ตรงตามความต้องการของตลาด มีการขยายช่องทางการตลาด และระบบการบริหารจัดการกลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น

3) การเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ได้แก่ การผลิตไม้ดอกไม้ประดับนอกฤดู การทำแปลงแม่พันธุ์ การแปรรูปไม้ดอกไม้ประดับ การทำดอกไม้อบแห้งในภาชนะ การทำบุหงา การทำดอกไม้แห้งเพื่อการประดับ เป็นต้น นอกจากนี้ ในแปลงที่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับหลายชนิด ควรพิจารณาให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำสวนถาด สวนขวด สวนโหลแก้ว หรือผลิตไม้ประดับในลักษณะไม้แขวน ไม้ตัด (กรณีที่พรรณไม้นั้นสามารถผลิตเป็นไม้ตัดได้ เช่น พืชตระกูลโมก ช่อย ตะโก ไทรเกาหลี เฟื่องฟ้า หรืออื่นๆ เป็นต้น) ทั้งนี้ ควรศึกษาสภาพแนวโน้มความต้องการในพื้นที่ด้วย สำหรับในแปลงที่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพียงชนิดหรือ 2-3 ชนิด ควรศึกษาตลาด และทดลองนำพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับประเภทอื่นเข้ามาปลูกในพื้นที่ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภค

2. แปลงใหญ่ปี 2563 แปลงปีที่ 3

1) การจัดเวทีวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลง จัดทำแผนธุรกิจ และปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ประเมินผลและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่างๆ เช่น ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพมาตรฐาน การตลาด เป็นต้น โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ รวมทั้งบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม ตลอดถึงการบันทึกข้อมูลในระบบ Co-farm.doae.go.th โดยสมาชิกสามารถปรับเปลี่ยน หรือเพิ่มจำนวนได้ โดยไม่กระทบต่อจำนวนสมาชิกขั้นต่ำ 30 ราย หรือมีพื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 300 ไร่

2) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร (เน้นการบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาดด้วยตนเอง) โดยการถ่ายทอดความรู้มีวัตถุประสงค์เน้นให้เกษตรกรมีระบบการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การเชื่อมโยงการตลาด เป็นการสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ร่วมกันผลิต และร่วมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร และต้องมีการบูรณาการจัดทำหลักสูตรการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กลุ่มสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อต่าง ๆ

3) การเพิ่มมูลค่าสินค้าไม้ดอกไม้ประดับ เป็นการสนับสนุนเกษตรกรทั้งด้านองค์ความรู้และวัสดุสำหรับการพัฒนาคุณภาพผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าของไม้ดอกไม้ประดับ เช่น การผลิตไม้ดอกไม้ประดับนอกฤดู การคัดและพัฒนาคุณภาพเกรดสินค้า การแปรรูปไม้ดอกไม้ประดับ การทำดอกไม้อบแห้งในภาชนะ การทำบุหงา การทำดอกไม้แห้งเพื่อการประดับ เป็นต้น โดยสนับสนุนให้เกษตรกรมีการผลิตสินค้าให้ได้ทั้งปริมาณและคุณภาพตรงตามความต้องการตลาด เป็นที่ยอมรับ สามารถจำหน่ายได้ รวมถึงการพัฒนาพื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตรก็ได้ นอกจากนี้ ในแปลงที่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับหลายชนิด ควรพิจารณาให้ความรู้ในเรื่องการจัดทำสวนถาด สวนขวด สวนโหลแก้ว หรือผลิตไม้ประดับในลักษณะไม้แขวน ไม้ตัด (กรณีที่พรรณไม้นั้นสามารถผลิตเป็นไม้ตัดได้ เช่น พืชตระกูลโมก ช่อย ตะโก ไทรเกาหลี เฟื่องฟ้า หรืออื่นๆ เป็นต้น) ทั้งนี้ ควรศึกษาสภาพแนวโน้มความต้องการในพื้นที่ด้วย สำหรับในแปลงที่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพียงชนิดหรือ 2-3 ชนิด ควรศึกษาตลาดและทดลองนำพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับประเภทอื่นเข้ามาปลูกในพื้นที่ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้บริโภค

หน่วยงานรับผิดชอบส่วนกลาง

กลุ่มส่งเสริมไม้ดอกไม้ประดับ

โทรศัพท์ 02 579 1501, 02 579 9549

สำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร

โทรสาร 02 579 1501

กรมส่งเสริมการเกษตร

E-mail : agriman52@doae.go.th